

УТВЪРДИЛ:

Д-Р ТАНЯ АНДРЕЕВА
МИНИСТЪР НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

УЧЕБНА ПРОГРАМА
ЗА СПЕЦИАЛНОСТ
ПРАВНО РЕГУЛИРАНЕ В
ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

2014г.

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1.1. Наименование на специалността: **Правно регулиране в здравеопазването**

1.2. Продължителност на обучението: 2 (две години)

1.3. Изисквано базово образование за допускане до обучение по специалността: висше образование на образователно-квалификационна степен „магистър”

1.4. Общи положения – Следдипломното обучение по **Правно регулиране в здравеопазването** обхваща теоретична и практическа подготовка на магистри, работещи в системата на здравеопазването

2. ДЕФИНИЦИЯ НА СПЕЦИАЛНОСТТА, КОМПЕТЕНЦИИ И УМЕНИЯ

Правното регулиране в здравеопазването е част от действащото право в страната и цели регулация на обществените отношения в системата на здравеопазването чрез създаване на задължителни правила за поведение. Тези правила намират израз под формата на нормативни актове, които очертават правата, задълженията и отговорностите в обществото и решават отделни въпроси на държавното управление.

Правното регулиране в здравеопазването, освен да регламентира задълженията на правните субекти, следва да предоставя и възможности за самоопределяне и проява на свободна правно-релевантна воля с цел пълноценна реализация на човешките индивиди и социална свобода.

Специалистите по „Правно регулиране в здравеопазването“ притежават компетенции за събиране, систематизиране и анализ на информация, изготвяне на експертни становища, оценки и прогнози, участие в разработването на проекти на нормативни актове, стратегии и концепции в областта на здравеопазването. Професионалната дейност на тези специалисти включва предоставянето на методически указания по прилагането на здравното законодателство и предложения за разрешаване на проблеми в областта на здравеопазването.

3. ЦЕЛ НА ОБУЧЕНИЕТО

Целта на следдипломното обучение по Правно регулиране в здравеопазването е да се подготвят експерти, които да:

- познават същността, функциите и принципите на здравното законодателство и на разработването на политики в областта на здравеопазването;

- придобият необходимите теоретични знания и практически умения за осъществяване на нормативни промени в съответствие с обществените цели, потребности и интереси и за правилно прилагане на здравното законодателство.

4. УЧЕБЕН ПЛАН

/НАИМЕНОВАНИЕ НА МОДУЛИТЕ И ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ/

В учебния план са включени 5 модула с обща продължителност 24 месеца.

МОДУЛ	НАИМЕНОВАНИЕ	ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ
I	Обща теория на правото	5 месеца
II	Нормотворчество и правоприлагане	5 месеца
III	Основи на правното регулиране на здравеопазването	6 месеца
IV	Стратегически мениджмънт и здравна политика	4 месеца
V	Оценка на въздействието на нормативни актове	4 месеца

5. УЧЕБНА ПРОГРАМА

МОДУЛ I: Обща теория на правото

1. Понятие за право. Определение. Особенности на правото като регулатор. Основни правни системи на съвременността.
2. Структура и функции на правото
3. Принципи на правото
4. Правна норма. Понятие и елементи. Видове правни норми.
5. Източници на правото. Понятие и видове.
6. Правно отношение
7. Юридически факти. Понятие и видове.
8. Субекти на правото
9. Представителство
10. Юридическа отговорност

МОДУЛ II: Нормотворчество и правоприлагане

1. Нормотворчество. Понятие и основни характеристики.
2. Видове и йерархия на нормативните актове.
3. Структура на нормативните актове.
4. Етапи на нормотворческия процес. Изготвяне на проекти на нормативни актове. Нормотворческа техника. Формулиране на разпоредбите на нормативните актове.
5. Влизане в сила, отмяна, изменение и допълнение на нормативните актове.
6. Тълкуване на нормативните актове.
7. Административно право като отрасъл. Предмет, метод, система и източници на административното право.
8. Дейност на държавно управление. Обща характеристика.

9. Органи на държавно управление. Видове органи на държавно управление. Компетентност.
10. Актове на органите на държавно управление. Административен акт. Понятие и обща характеристика. Видове административни актове. Условия за законосъобразност на административните актове.
11. Производство по издаване на индивидуални и общи административни актове
12. Производство по издаване на нормативни административни актове
13. Административни нарушения и наказания. Производство по установяване на административни нарушения.
14. Образуване на административно наказателно производство. Производство по налагане на административно наказание.

МОДУЛ III: Основи на правното регулиране на здравеопазването

1. Основни международноправни и европейски актове в областта на здравното законодателство.
2. Основни вътрешноправни актове, действащи в областта на здравното законодателство в Република България.
3. Държавно управление в сферата на здравеопазването. Органи на държавно управление в здравеопазването. Видове органи на държавно управление. Компетентност.
4. Медицинска професия и нормативни изисквания за упражняването ѝ. Съсловни организации на лекарите, лекарите по дентална медицина, фармацевтите и професионалистите по здравни грижи.
5. Лечебни заведения. Понятие. Създаване на лечебните заведения. Особенности в правния режим на лечебните заведения за болнична и извънболнична помощ. Здравни заведения – понятие и видове.
6. Граждански правоотношения в здравеопазването. Договор. Понятие. Сключване. Форма на договора. Видове договори. Договор за лечение. Понятие. Характеристика. Права и задължения на страните.
7. Изпълнение на договора. Неизпълнение на договора. Форми на неизпълнение. Последици. Разваляне на договора.
8. Трудовият договор като основание за възникване на индивидуално трудово правоотношение. Сключване. Форма. Съдържание. Видове трудови договори.
9. Правна уредба на здравословните и безопасни условия на труд.
10. Правна уредба на здравното осигуряване. Здравноосигурени рискове. Здравноосигурени лица и осигурители. Осигурителен орган в системата на здравно осигуряване. Договорни правоотношения в областта на здравното осигуряване.
11. Права и задължения на пациента. Право на пациента на информирано съгласие. Източници. Понятие и правна същност на информираното съгласие. Способност за предоставяне на съгласие. Дееспособност на пациента. Критерии за установяване на дееспособност. Предоставяне на съгласие от страна на ограничено дееспособни и недееспособни лица.

12. Право на пациента на отказ от лечение. Задължително лечение при заболявания – правна уредба. Право на пациента на конфиденциалност на медицинските данни. Медицинска тайна. Понятие. Източници. Обхват на медицинската тайна. Право на пациента на достойна смърт. Евтаназия. Смъртта на пациента като юридически факт.
13. Гражданска отговорност на медицинските специалисти. Непозволено увреждане. Фактически състав на непозволеното увреждане. Дисциплинарна отговорност на работещите в сферата на здравеопазването. Общи положения на дисциплинарната отговорност. Дисциплинарно производство. Дисциплинарни нарушения и дисциплинарни наказания.
14. Наказателна отговорност в здравеопазването. Престъпление. Състав на престъплението. Видове състави на престъпления в сферата на здравеопазването. Административнонаказателна отговорност в здравеопазването.
15. Правна уредба на репродуктивното здраве
16. Правна уредба на трансплантацията на органи, тъкани и клетки.
17. Правен режим на генетичните изследвания. Правен режим на медицинските научни изследвания.
18. Фармацевтично законодателство – общи положения

МОДУЛ IV: Стратегически мениджмънт и здравна политика

1. Същност, роля и значение на стратегическия мениджмънт
2. Основни принципи на стратегическия мениджмънт
3. Основни етапи на стратегическия мениджмънт
 - 3.1. Стратегическо планиране, ситуационен анализ и определяне на цели
 - 3.2. Формулиране на стратегията и вземане на решения
 - 3.3. Осъществяване на решенията и стратегически контрол
 - 3.4. Стратегическа оценка
4. Стратегическо мислене, стратегически умения и стратегически качества
5. Здравна политика – обща концепция
6. Приоритети в здравеопазването. Принципи за определяне на приоритети.
7. Управление на изпълнението на публични политики и проекти в системата на здравеопазването
8. Взаимодействие между политическото и административното ниво на управление в системата на здравеопазването
9. Управление на човешките ресурси в системата на здравеопазването
10. Предизвикателства при планирането на работната сила в здравеопазването в Република България и ЕС

МОДУЛ V: Оценка на въздействието на нормативни актове

1. Дефиниция, същност и цели на оценката на въздействието
2. Основни категории въздействия
3. Ръководни принципи на оценката на въздействието
4. Инструменти, използвани при оценка на въздействието

5. Видове оценка на въздействието
6. Разработване на предварителна и разширена оценка на въздействието
7. Представяне на резултатите от оценката на въздействието
8. Контрол и оценка на резултатите от въздействието
9. Алтернативни варианти за преценка на въздействието и дейности за постигане на поставените цели
10. Анализ на риска и несигурността

6. ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ КОЛОКВИУМИ И ГРАФИК ЗА ПОЛАГАНЕТО ИМ

Задължителните колоквиумите са 5 и се провеждат след приключване на обучението по всеки модул.

- Колоквиум 1: Обща теория на правото
 Колоквиум 2: Нормотворчество и правоприлагане
 Колоквиум 3: Основи на правното регулиране на здравеопазването
 Колоквиум 4: Стратегически мениджмънт и здравна политика
 Колоквиум 5: Оценка на въздействието на нормативни актове

7. КОНСПЕКТ ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА СПЕЦИАЛНОСТ ПРАВНО РЕГУЛИРАНЕ В ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

1. Понятие за право. Определение. Особенности на правото като регулатор. Основни правни системи на съвременността.
2. Структура и функции на правото
3. Принципи на правото
4. Правна норма. Понятие и елементи. Видове правни норми.
5. Източници на правото. Понятие и видове.
6. Правно отношение
7. Юридически факти. Понятие и видове.
8. Субекти на правото
9. Представителство
10. Юридическа отговорност
11. Нормотворчество. Понятие и основни характеристики.
12. Видове и йерархия на нормативните актове.
13. Структура на нормативните актове.
14. Етапи на нормотворческия процес. Изготвяне на проекти на нормативни актове. Нормотворческа техника. Формулиране на разпоредбите на нормативните актове.
15. Влизане в сила, отмяна, изменение и допълнение на нормативните актове.
16. Тълкуване на нормативните актове.
17. Административно право като отрасъл. Предмет, метод, система и източници на административното право.
18. Дейност на държавно управление. Обща характеристика.
19. Органи на държавно управление. Видове органи на държавно управление. Компетентност.

20. Актове на органите на държавно управление. Административен акт. Понятие и обща характеристика. Видове административни актове. Условия за законосъобразност на административните актове.
21. Производство по издаване на индивидуални и общи административни актове
22. Производство по издаване на нормативни административни актове
23. Административни нарушения и наказания. Производство по установяване на административни нарушения.
24. Образуване на административно наказателно производство. Производство по налагане на административно наказание.
25. Основни международноправни и европейски актове в областта на здравното законодателство.
26. Основни вътрешноправни актове, действащи в областта на здравното законодателство в Република България.
27. Държавно управление в сферата на здравеопазването. Органи на държавно управление в здравеопазването. Видове органи на държавно управление. Компетентност.
28. Закон за здравето. Медицинска професия и нормативни изисквания за упражняването ѝ. Съсловни организации на лекарите, лекарите по дентална медицина, фармацевтите и професионалистите по здравни грижи.
29. Лечебни заведения. Понятие. Създаване на лечебните заведения. Особенности в правния режим на лечебните заведения за болнична и извънболнична помощ. Здравни заведения – понятие и видове.
30. Граждански правоотношения в здравеопазването. Договор. Понятие. Сключване. Форма на договора. Видове договори. Договор за лечение. Понятие. Характеристика. Права и задължения на страните.
31. Изпълнение на договора. Неизпълнение на договора. Форми на неизпълнение. Последствици. Разваляне на договора.
32. Трудовият договор като основание за възникване на индивидуално трудово правоотношение. Сключване. Форма. Съдържание. Видове трудови договори.
33. Правна уредба на здравословните и безопасни условия на труд.
34. Правна уредба на здравното осигуряване. Здравноосигурени рискове. Здравноосигурени лица и осигурители. Осигурителен орган в системата на здравно осигуряване. Договорни правоотношения в областта на здравното осигуряване.
35. Права и задължения на пациента. Право на пациента на информирано съгласие. Източници. Понятие и правна същност на информираното съгласие. Способност за предоставяне на съгласие. Дееспособност на пациента. Критерии за установяване на дееспособност. Предоставяне на съгласие от страна на ограничено дееспособни и недееспособни лица.
36. Право на пациента на отказ от лечение. Задължително лечение при заболявания – правна уредба. Право на пациента на конфиденциалност на медицинските данни. Медицинска тайна. Понятие. Източници. Обхват на медицинската тайна. Право на пациента на достойна смърт. Евтаназия. Смъртта на пациента като юридически факт.

37. Гражданска отговорност на медицинските специалисти. Непозволено увреждане. Фактически състав на непозволеното увреждане. Дисциплинарна отговорност на работещите в сферата на здравеопазването. Общи положения на дисциплинарната отговорност. Дисциплинарно производство. Дисциплинарни нарушения и дисциплинарни наказания.
38. Наказателна отговорност в здравеопазването. Престъпление. Състав на престъплението. Видове състави на престъпления в сферата на здравеопазването. Административнонаказателна отговорност в здравеопазването.
39. Правна уредба на репродуктивното здраве
40. Правна уредба на трансплантацията на органи, тъкани и клетки
41. Правен режим на генетичните изследвания. Правен режим на медицинските научни изследвания.
42. Фармацевтично законодателство – общи положения
43. Същност, роля и значение на стратегическия мениджмънт
44. Основни принципи на стратегическия мениджмънт
45. Основни етапи на стратегическия мениджмънт
46. Стратегическо мислене, стратегически умения и стратегически качества
47. Здравна политика – обща концепция
48. Приоритети в здравеопазването. Принципи за определяне на приоритети.
49. Управление на изпълнението на публични политики и проекти в системата на здравеопазването
50. Взаимодействие между политическото и административното ниво на управление в системата на здравеопазването
51. Управление на човешките ресурси в системата на здравеопазването
52. Предизвикателства при планирането на работната сила в здравеопазването в Република България и ЕС
53. Дефиниция, същност и цели на оценката на въздействието
54. Основни категории въздействия
55. Ръководни принципи на оценката на въздействието
56. Инструменти, използвани при оценка на въздействието
57. Видове оценка на въздействието
58. Разработване на предварителна и разширена оценка на въздействието
59. Представяне на резултатите от оценката на въздействието
60. Контрол и оценка на резултатите от въздействието
61. Алтернативни варианти за преценка на въздействието и дейности за постигане на поставените цели
62. Анализ на риска и несигурността